

**POLITECHNIKA
RZESZOWSKA**
im. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA

**WYDZIAŁ
CHEMICZNY**
POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ

Studia I stopnia

Kierunek:

**INŻYNIERIA CHEMICZNA
I PROCESOWA**

Specjalność:

**inżynieria produktu
i procesów proekologicznych**

PLAN PREZENTACJI

- 1. Przedstawienie specjalności**
- 2. Przedmioty kierunkowe na specjalności**
- 3. Prezentacja katedry**
- 3. Wyposażenie i aparatura**
- 4. Tematyka prac badawczych i dyplomowych**
- 5. Współpraca z przemysłem oraz uczelniami zagranicznymi**

*Co to jest inżynieria chemiczna
i procesowa?*

Inżynieria chemiczna i procesowa

Jest dziedziną **techniki**, która wykorzystując metody i wiedzę z zakresu:

**CHEMII, FIZYKI, BIOLOGII,
MECHANIKI, MECHANIKI PŁYNÓW,
MATEMATYKI, INFORMATYKI** oraz **EKONOMII**

zajmuje się procesami i aparaturą do przetwarzania i transportu substancji **w skali przemysłowej** na drodze przemian natury chemicznej, biochemicznej, fizycznej i fizykochemicznej

*Co jest celem
inżynierii
chemicznej
i procesowej ?*

Celem inżynierii procesowej jest stworzenie, **ilościowego opisu** przemysłowych procesów przetwarzania i transportu substancji, na podstawie doświadczeń i analizy teoretycznej.

Opis ilościowy stanowi podstawę **projektowania**, właściwej **eksploatacji**, **modernizacji** i automatycznego **sterowania** instalacjami przemysłowymi w przemyśle chemicznym i farmaceutycznym, przetwórstwie spożywczym, ochronie środowiska i wielu innych, pokrewnych dziedzinach.

W odróżnieniu od technologii chemicznej, zadania

inżynierii procesowej

mniej dotyczą receptury, tj. koncepcji chemicznej, a w większym stopniu technicznych problemów realizacji **procesów jednostkowych** składających się na instalację technologiczną oraz integracji tych procesów.

W związku z tym **inżynierię procesową** (chemiczną) można uważać **za czwarty dział techniki** po: inżynierii mechanicznej, budowlanej i elektrotechnicznej/IT.

PRZEDMIOTY KIERUNKOWE

Dyfuzyjne procesy rozdziału,

Inżynieria produktu,

Komputerowe wspomaganie projektowania 3D,

Materiały inżynierskie,

Procesy mechaniczne i aparatura procesowa, intensyfikacja procesów,

Projektowanie aparatury do przenoszenia ciepła,

Technologia chemiczna,

Chemia i technologia polimerów,

Inżynieria procesów oczyszczania ścieków,

Inżynieria zrównoważonych procesów przemysłowych,

Wybrane operacje jednostkowe,

Inżynieria materiałów sypkich,

Inżynieria środowiska,

Odnawialne źródła energii i technologie energooszczędne,

Projekt technologiczny

UMIEJĘTNOŚCI I WIEDZA ABSOLWENTÓW SPECJALNOŚCI

- umiejętność opisu zjawisk stanowiących podstawę przebiegu procesów w skali przemysłowej, tj. zasad bilansowania masy, energii i pędu, opisu równowagi (chemicznej i fazowej) oraz kinetyki procesowej (reakcji chemicznych, przenoszenia masy, pędu i energii),
- wiedza na temat bezpiecznego prowadzenia procesów i sterowania ich przebiegiem w skali przemysłowej,
- znajomość podstaw inżynierii produktu oraz podstaw technologii zrównoważonych i ochrony środowiska,
- umiejętność korzystania z programów typu CAD do komputerowego wspomaganego projektowania, a także oprogramowania do obliczeń inżynierskich i modelowania,
- wiedza na temat zasad projektowania procesów i aparatów, kalkulacji kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych instalacji przemysłowych, korzystania z literatury fachowej i baz danych,

Katedra Inżynierii Chemicznej i Procesowej

prof. dr hab. inż. Dorota Antos - kierownik

prof. dr hab. inż. Roman Petrus

prof. dr hab. inż. Krzysztof Kaczmarek

dr hab. inż. Ireneusz Opaliński, prof. PRz

dr hab. inż. Wojciech Piątkowski, prof. PRz

dr hab. inż. Mirosław Szukiewicz, prof. PRz

dr hab. inż. Wojciech Zapała, prof. PRz

dr inż. Roman Bochenek

dr inż. Marcin Chutkowski

dr inż. Izabela Poplewska

dr inż. Grzegorz Poplewski

dr inż. Renata Muca

dr inż. Mateusz Przywara

dr inż. Wojciech Marek

dr inż. Maksymilian Olbrycht

mgr inż. Karolina Leś

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium zaawansowanych technik chromatograficznych

- chromatografy LC i HPLC,

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium zaawansowanych
technik chromatograficznych

- chromatografy HPLC i UPLC,

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium zaawansowanych
technik chromatograficznych

- układ chromatograficzny SMB
do chromatografii ciągłej
białek,

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium zaawansowanych technik chromatograficznych

- Odśrodkowy ekstraktor przeciwprądowy SPOT CPC,

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium zaawansowanych technik chromatograficznych

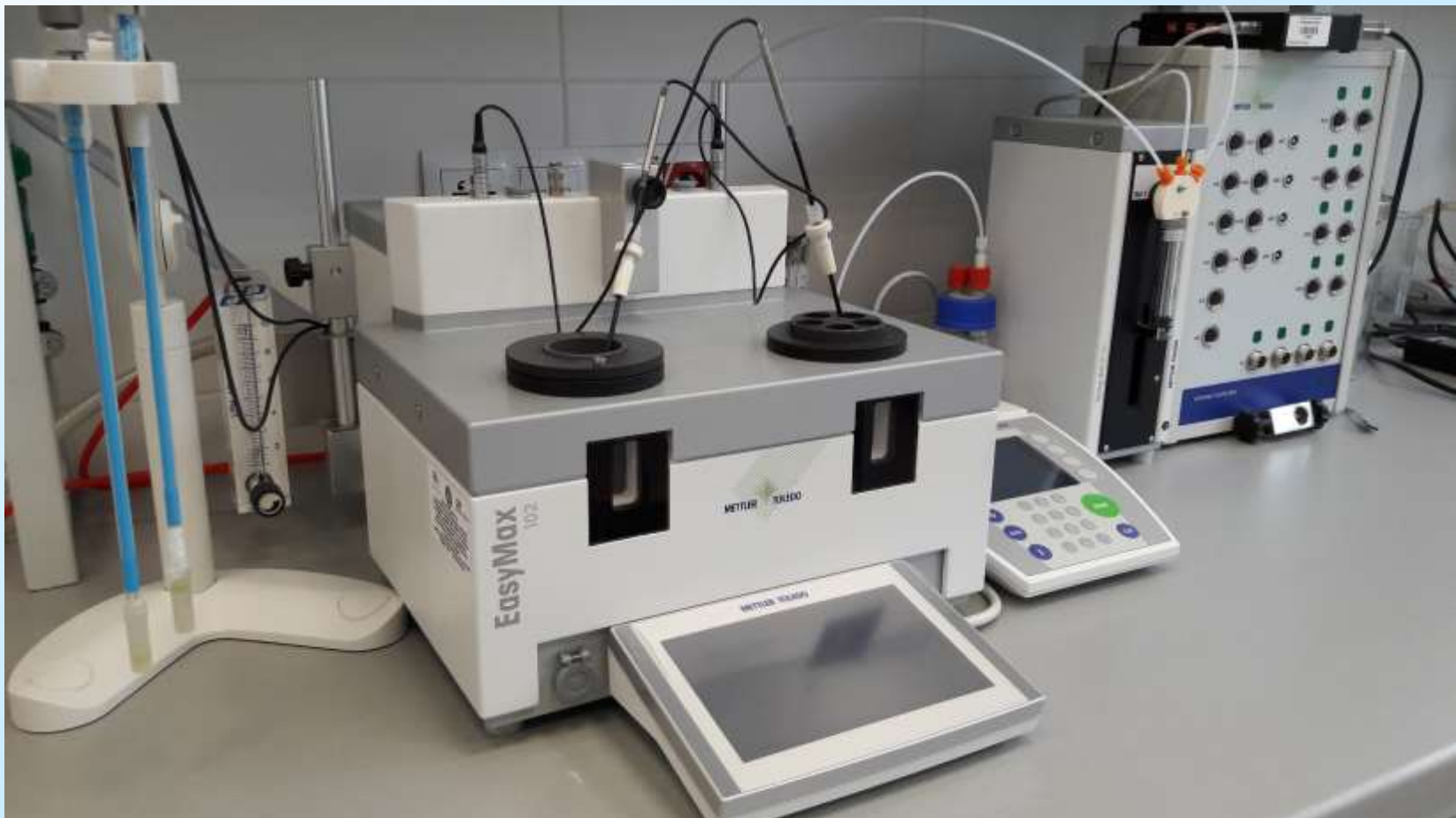
- zestaw do ultrafiltracji tangencjalnej,
- zestaw do filtracji prostopadłej białek)

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium zaawansowanych technik chromatograficznych

- Stacja syntezy EasyMax Mettler Toledo

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium zaawansowanych technik chromatograficznych

- Instalacja do suszenia ze sterownikiem przemysłowym

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium badawcze materiałów sypkich

- Mieszalnik ścinający
Hosokawa Pico-Bond,

- Aparat bezpośredniego
ścianania Jenike'go

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium badawcze materiałów sypkich

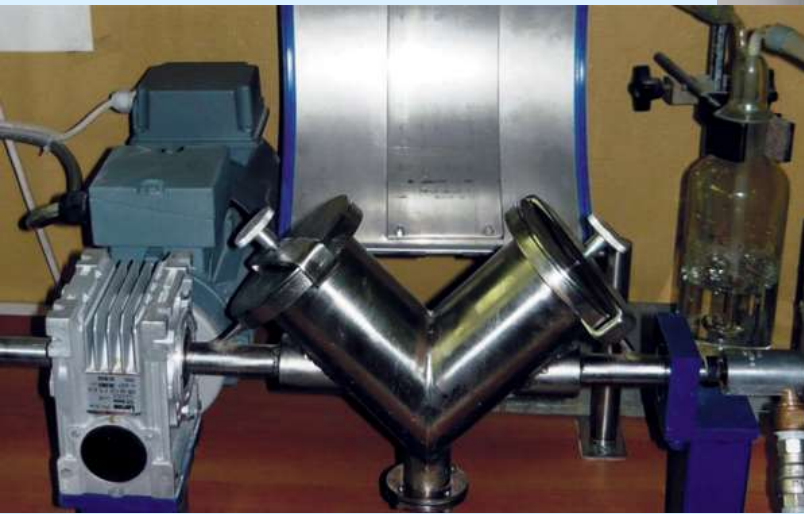
- Reometr obrotowy,
- Granulator fluidalny,

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium badawcze materiałów sypkich

- Tester własności przepływowych proszków,

- Mieszalnik przesypowy,

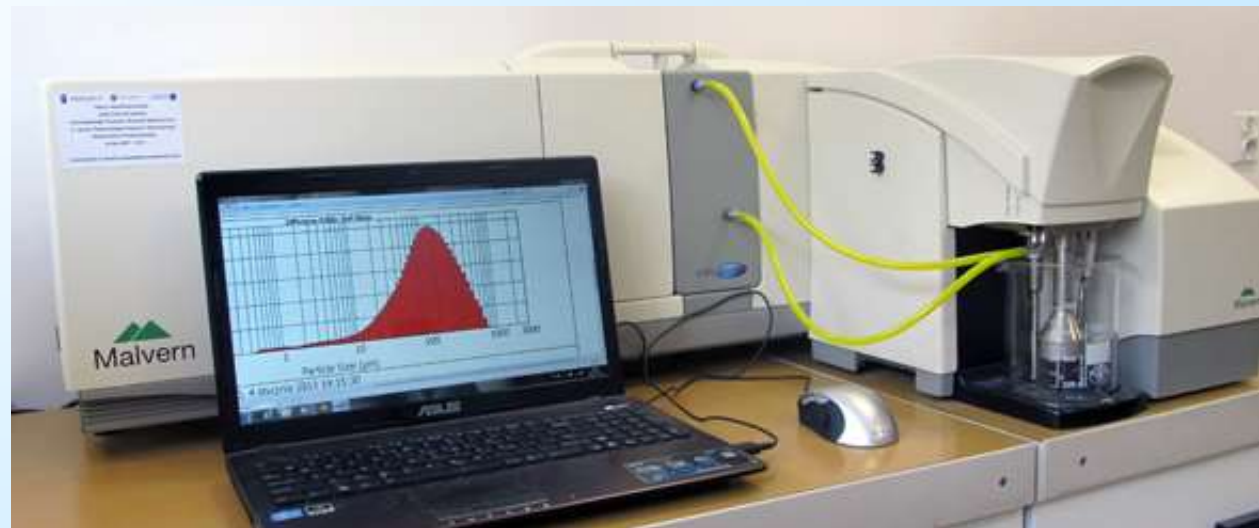

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium badawcze materiałów sypkich

- Młyn planetarny

- Laserowy analizator dyfrakcyjny,

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium badawcze materiałów sypkich

- Granulator talerzowy

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

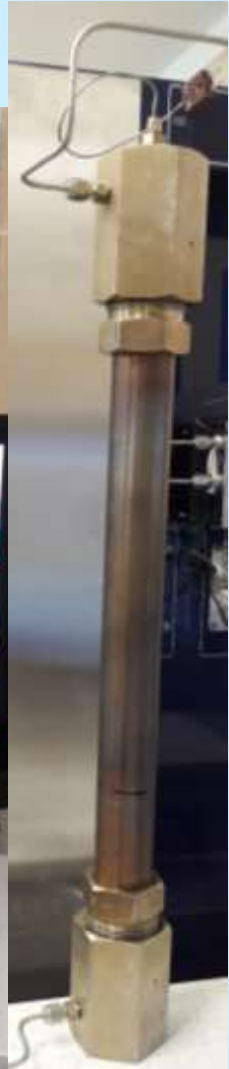
Laboratorium spektroskopii i procesów ochrony środowiska

- Optyczny spektrometr emisyjny ze wzbudzeniem w plazmie indukcyjnie sprzężonej ICP-OES Integra XL firmy GBS

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium reaktorów chemicznych i katalizy heterogenicznej

Wyposażenie i aparatura badawcza Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratorium reaktorów chemicznych i katalizy heterogenicznej

- Układ badawczy z reaktorem rurowym w fazie gazowej z systemem sterowania

- Chromatograf gazowy

Laboratoria dydaktyczne Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

- Stanowiska dydaktyczne do badań (m.in.):
oporów przepływu płynów, kinetyki
suszenia, rektyfikacji okresowej,
prędkości przepływu gazu, absorpcji
fizycznej i wiele innych

Laboratoria dydaktyczne Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratoria dydaktyczne Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratoria dydaktyczne Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Laboratoria dydaktyczne Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej

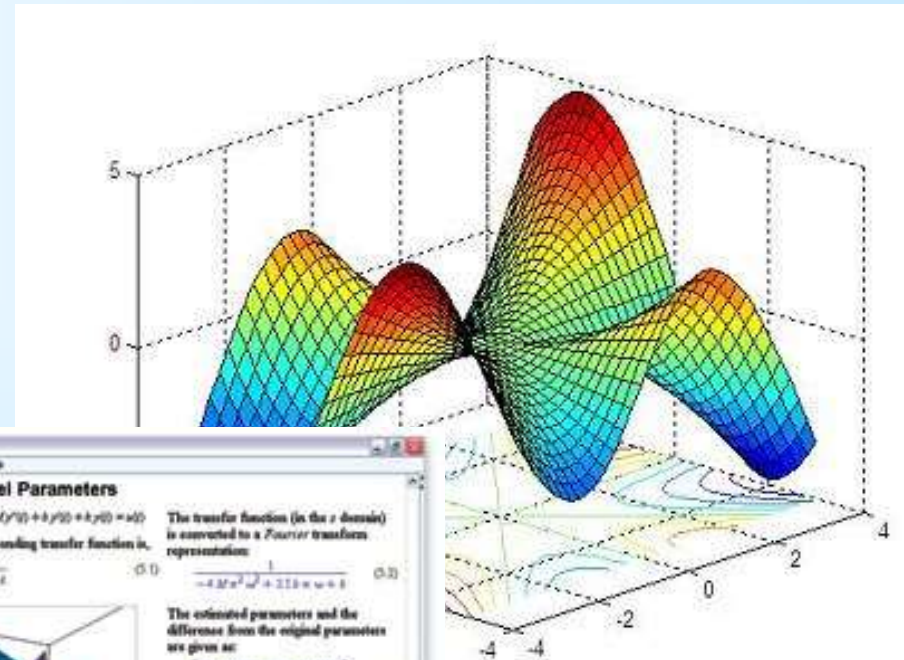
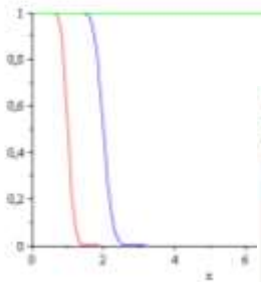

Oprogramowanie komputerowe dostępne w Katedrze Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Pakiety obliczeniowe Maple i Matlab

```

> PDE = ∂/∂t c(x,t) + w (∂/∂x c(x,t)) = DD (∂²/∂x² c(x,t))
PDE = ∂/∂t c(x,t) + ∂/∂x c(x,t) = 1/100 ∂²/∂x² c(x,t)
> IBC = {c(x,0) = 0, c(0,t) = 1, D1(c)(10,t) = 0}
IBC = {c(0,t) = 1, c(x,0) = 0, D1(c)(10,t) = 0}
> w = 1, DD = 10⁻²,
w = 1
DD = 1/100
> pdr = pdsolve(PDE, IBC, numeric, spacestep = 1/40, timestep = 1/100, time = 1, range = 0..10)
pdr = module() export plot, plot3d, animate, value, settings; end module
p1 = pdr:-plot(t=1, numpoints = 100) / p2 = pdr:-plot(t=2, numpoints = 100, color = blue) / p3 = pdr:-plot(t=10, numpoints = 100, color =
plot(display)([p1, p2, p3])
    
```


Maple 10

Estimation of the Model Parameters

Consider the differential equation $M\ddot{y}(t) + b\dot{y}(t) + ky(t) = u(t)$

In terms of M , b and k , the corresponding transfer function is,

$$\frac{1}{Ms^2 + bs + k} \quad (0.1)$$

The transfer function (in the s domain) is converted to a Fourier transform representation

$$\frac{1}{-4.2M\omega^2 + 2.13b\omega + k} \quad (0.2)$$

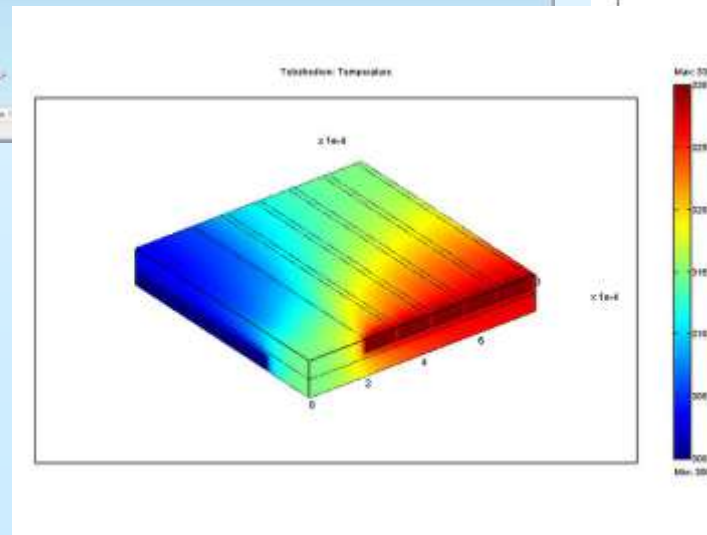
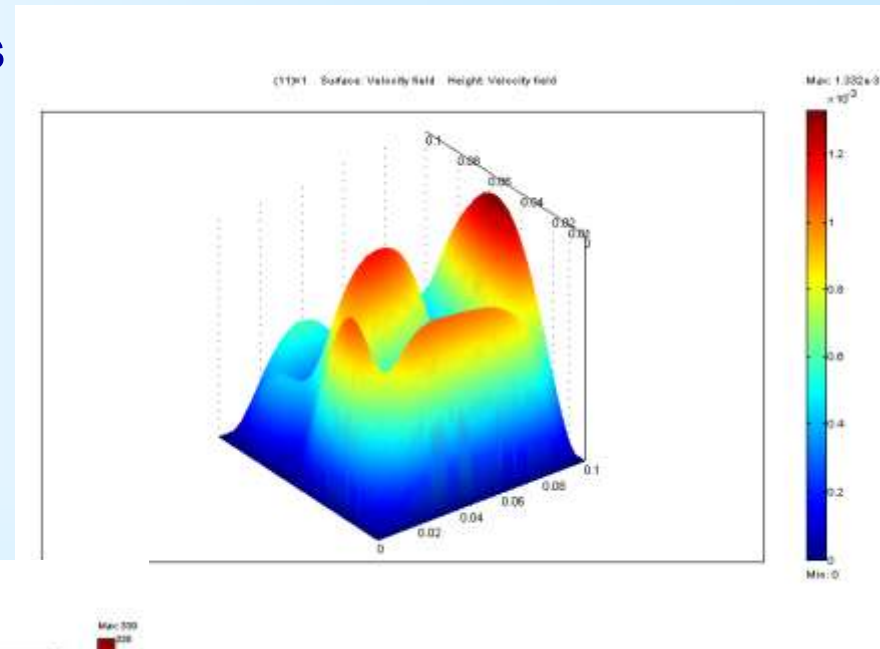
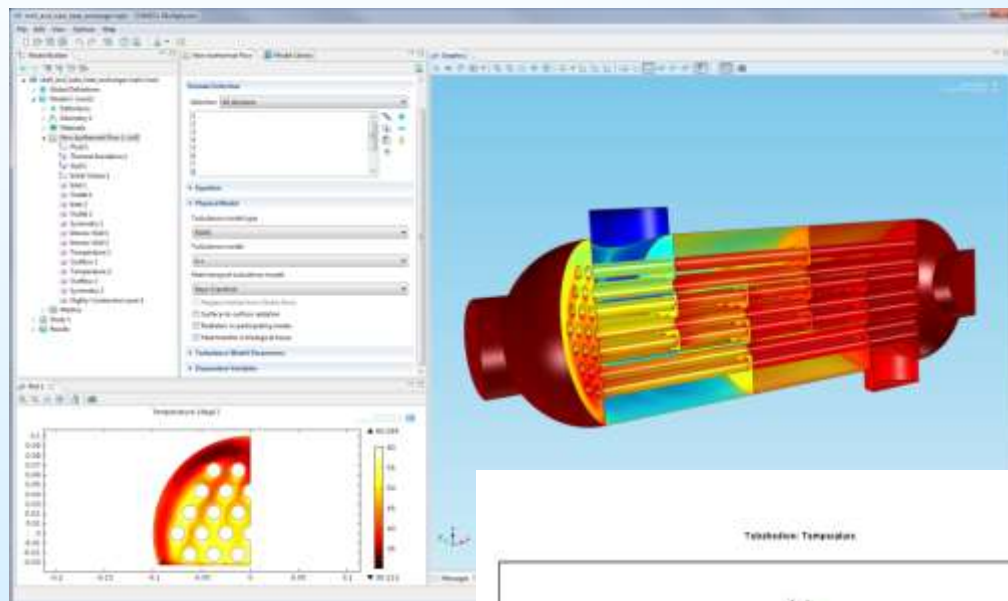
The estimated parameters and the difference from the original parameters are given as:

$$\begin{bmatrix} k = 2.9820 & \Delta k = -0.0180 \\ M = 4.2209 & \Delta M = -0.0791 \\ b = 1.9377 & \Delta b = -0.0623 \end{bmatrix} \quad (0.3)$$

Compare the measured and estimated models:

Oprogramowanie komputerowe dostępne w Katedrze Inżynierii Chemicznej i Procesowej

ANSYS Fluent, COMSOL Multiphysics

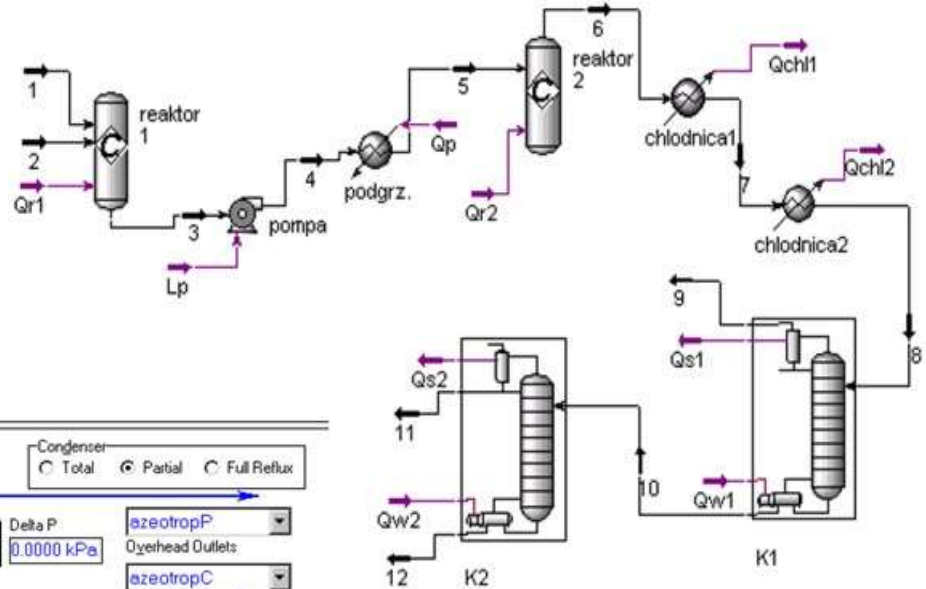
Oprogramowanie komputerowe dostępne w Katedrze Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Pakiet ASPEN

Engineering Suite
Aspen OLI

Version
7.2

Design Column Name: **kolumna** Sub-Flowsheet Tag: **COL1** Condenser: Total Partial Full Reflux

Connections Monitor Specs Subcooling Notes

Condenser Energy Stream: **Qskr** Delta P: **0.0000 kPa** azeotropP Overhead Outlets: azeotropC

Stream	Inlet Stage
surowiec	6 Meir
aceton	21 Meir
<New Inlet>	

Inlet Streams

Optional Side Drags

Stream	Type	Draw Stage
<New Outlet>		

Reboiler Energy Stream: **Qwyp** Bottoms Liquid Outlet: **benzen**

Stage Numbering: Top Down Bottom Up

Design Parameters Side Ops Rating Worksheet Performance Flowsheet Reactions Dynamics

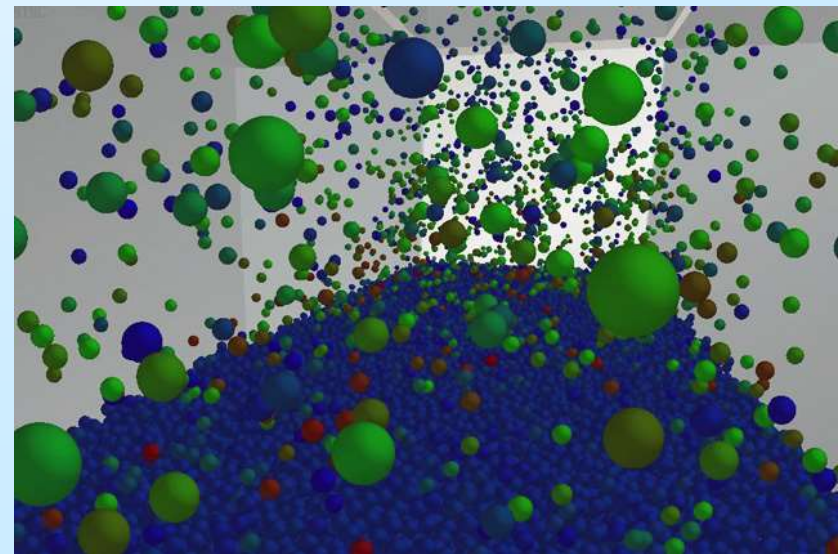
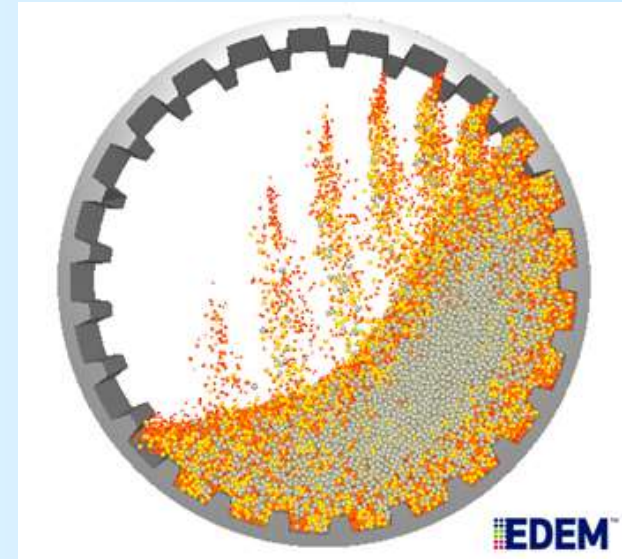
Delete Column Environment... Run Reset Converged Update Outlets

© 2009 Aspen Technology, Inc. AspenTech®, as are trademarks or registered trademarks of Aspen

Oprogramowanie komputerowe dostępne w Katedrze Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Oprogramowanie do modelowania procesów
z udziałem materiałów sypkich

- **EDEM** firmy DEM Solutions – program do symulacji zachowania się materiału sypkiego w przestrzeni 3D
- **PFC2D** (Particle Flow Code in Two Dimensions) firmy Itasca Consulting Group, Inc. – program do symulacji zachowania się materiału sypkiego w przestrzeni 2D

Tematyka prac badawczych i dyplomowych prowadzonych w Katedrze Inżynierii Chemicznej i Procesowej

- Chromatograficzne i adsorpcyjne metody rozdzielanie mieszanin,
- Modelowanie, optymalizacja i integracja procesów i systemów technologicznych,
- Komputerowe wspomaganie projektowania procesów i systemów technologicznych (symulator procesowy ASPEN PLUS, oprogramowanie CFD),
- Badania i modelowanie procesów reaktorowych w układach homoi heterofazowych, a w szczególności katalizy heterogenicznej oraz sorpcji powierzchniowej,
- Badania doświadczalne i modelowanie komputerowe operacji z udziałem materiałów sypkich.

Współpraca Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej z przemysłem

- Zakłady Farmaceutyczne ICN Polfa Rzeszów S.A.
- Zakłady Farmaceutyczne POLPHARMA S.A.
- Cukrownia Ropczyce
- Grupa Azoty SA: Zakłady Azotowe w Tarnowie , Zakłady Azotowe w Chorzowie
- Ciech Sarzyna S.A. w Nowej Sarzynie
- PKN Orlen S.A. w Płocku
- Rafinerie w Jaśle i Jedliczach
- Instytut Nowych Syntez Chemicznych w Puławach
- Siarkopol Tarnobrzeg
- Stalprodukt Bochnia

Współpraca z zagranicą obejmująca stypendia dla studentów w ramach programu Socrates/Erasmus

- Uniwersytet Otto von Guericke w Magdeburgu;
- Uniwersytet Zasobów Naturalnych i Nauk o Życiu w Wiedniu (Austria);
- Uniwersytet Techniczny w Berlinie;
- Uniwersytet Arystotelesa w Salonikach (Grecja);
- Uniwersytet w Oviedo (Hiszpania);
- Uniwersytet w Lappeenranta (Finlandia);
- Wyższa Szkoła KaHo Saint-Lieven - Gent (Belgia)

Dodatkowe kontakty zagraniczne pracowników Katedry

- Uniwersytet Minnesota, USA, Wydział Chemiczny
- Uniwersytet Karlstad, Szwecja, Wydział Chemiczny
- Politechnika Kijowska
- Politechnika Lwowska
- Politechnika Permska (Rosja)

Możliwości zatrudnienia absolwentów specjalności Inżynieria produktu i procesów proekologicznych

- Przemysł chemiczny
- Przemysł spożywczy
- Przemysł farmaceutyczny
- Biura projektowe dla wyżej wymienionych gałęzi przemysłu
- Inżynieria i ochrona środowiska

Dlaczego warto wybrać specjalność inżynieria produktu i procesów proekologicznych?

- dla lepszego poznania interdyscyplinarnej nowoczesnej i stale rozwijającej się dziedziny wiedzy jaką jest inżynieria chemiczna i procesowa
- dla gruntownego wykształcenia technicznego, pozwalającego znaleźć zatrudnienie nie tylko w branży chemicznej ale również w pokrewnych przemysłach jako kadra inżynierska zarządzająca produkcją
- dla zdobycia umiejętności korzystania z zaawansowanych narzędzi do komputerowego wspomaganie projektowania procesów i systemów technologicznych stosowanych w przemyśle i w biurach projektowych